

As políticas lingüísticas das universidades galegas na docencia II. A Universidade de Vigo

IVÁN ÁREA CARRACEDO

Vicerreitor de Relacións Institucionais da Universidade de Vigo

XOSÉ HENRIQUE COSTAS GONZÁLEZ

Director da Área de Normalización Lingüística da Universidade de Vigo

1. Limiar

Neste texto pretendemos analizar distintos aspectos relacionados coa normalización lingüística no referente ás políticas activas desenvolvidas desde a Universidade de Vigo. En termos xerais, esta contribución contén o relatorio presentado durante as V Xornadas sobre Lingua e Usos organizadas baixo o lema «Lingua e docencia universitaria» pola Universidade da Coruña, á cal quixeramos darlle os nosos parabéns polo tópico escollido, mais tamén pola organización destas xeirias. Por outra banda, debemos sinalar que determinados aspectos están actualizados á data de escribir o presente texto, de tal maneira que algúns datos poden diferir do exposto nas xornadas. Isto é, entre outras razóns, froito do emprego das novas tecnoloxías para desenvolvermos a necesaria normalización lingüística no ámbito universitario, polo que os datos son dinámicos e os contidos están en permanente actualización.

En primeiro lugar cómpre sinalarmos que a Área de Normalización Lingüística (ANL no que segue) depende da Vicerreitoría de Relacións Institucionais e na presente lexislatura académica está dirixida polo profesor Xosé Henrique Costas González. Pese a ser a área que, no contexto das universidades do país, conta cun menor cadro de persoal, o dinamismo deste é o que fai posible o traballo que se realiza e que deseguido pasamos a explicar. Sobre todas as accións que se comentan no artigo hai información na páxina web da ANL, co seguinte enderezo web: <http://webs.uvigo.es/anl>.

Moitos dos aspectos relacionados coas tarefas da ANL están ligados con outro dos ámbitos competenciais que dependen da mencionada vicerreitoría, o patrimonio cul-

tural inmaterial, algo que produce sinerxías altamente interesantes e frutíferas, como pode ser o recente libro *Contos de ida e volta*, para a publicación do cal tamén se contou coa participación da Oficina de Relacións Internacionais. Trátase dunha pequena escolma de contos da cultura tradicional galega editados na súa lingua orixinal e traducidos ao castelán, ao inglés e ao francés con que se agasalla o estudantado de intercambio que vén a Universidade de Vigo. Como diría Arsenio Iglesias naquel célebre anuncio «Home, non todo vai ser fútbol».

Retomándonos a seriedade que pretendemos transmitir no presente artigo, quixeramos en primeiro lugar fixar o marco normativo en que desenvolvemos o traballo relacionado coa normalización lingüística na nosa institución. A importancia da lingua galega na Universidade de Vigo aparece recollida nos seus Estatutos, onde no artigo catro aparece ben patente que «O galego é a lingua propia da Universidade de Vigo e, polo tanto, é a lingua de uso normal nas súas actividades». Tamén no artigo 4 temos o seguinte texto que reforza, aínda máis, a presenza da lingua galega: «A Universidade de Vigo promoverá, de acordo coas súas competencias, liñas de actuación que contribúan ao uso pleno da lingua galega en todas as súas actividades docentes, investigadoras, administrativas e de servizos». Deste xeito explícito aparece recollido o que significa a lingua galega para a Universidade de Vigo na norma de maior rango dentro da institución, o que despois desenvolve o Plan de política lingüística da Universidade de Vigo do ano 2005.

2. Promoción da lingua na docencia e na investigación

2.1. O Plan de plurilingüismo na docencia

Nos últimos tempos estanse a promover a través de distintas campañas que despois detallaremos, as vantaxes do plurilingüismo como superación dun bilingüismo demostrado como prexudicial para o galego. O traballo nesta dirección comezou no curso académico 2004-2005 coa posta en marcha, grazas á iniciativa do daquela vicerreitor de Relacións Institucionais, o profesor Xavier Martínez Cobas, do Plan de plurilingüismo na docencia, que recollía unha serie de incentivos para o persoal docente que impartise as aulas en galego, mais tamén en inglés, portugués, francés ou alemán, nestes casos con desdoblamento de grupos.

Desde esa altura, e coa bagaxe acumulada de determinadas experiencias piloto, avanzaouse o suficiente como para recollermos no Plan estratéxico da Universidade de Vigo 2008-2012 que se acaba de aprobar as seguintes liñas de acción:

- Considerar mérito preferente para a contratación ou promoción do profesorado o coñecemento acreditado dos tres idiomas base da universidade: o galego, o castelán e o inglés.
- Ofrecerlle un curso cero de lingua galega a todo o alumnado procedente de fóra de Galicia.
- Incluír como mérito para a contratación e promoción de recursos humanos o coñecemento acreditado das linguas galega, castelá e inglesa. A Universidade de Vigo facilitaralle a todo o seu persoal os recursos precisos para acadar un dominio fluído, oral e escrito, destas linguas.
- Potenciar a docencia en lingua galega, tendendo a acadar o obxectivo de que polo menos un terzo da docencia total que reciba o alumnado sexa nesta lingua.
- Incrementar o número de cursos de galego e español para as persoas que chegaren do estranxeiro.
- Fomentar o coñecemento e uso de linguas, principalmente do galego, o castelán e o inglés, por parte do persoal da Universidade de Vigo, de maneira que calquera servizo ou área conte con persoal competente como mínimo nas tres linguas.
- Facilitar a asistencia continuada do PAS a cursos de reciclaxe lingüística de galego e de inglés en horario laboral para propiciar a competencia trilingüe entre o persoal.
- Promover a impartición de materias noutras linguas aumentando o programa de incentivos e procurando un equilibrio entre o galego, o castelán e o inglés.

Xustamente nesta liña do plurilingüismo quixeramos facer algunhas reflexións sobre o traballo realizado e as novas apostas. Por unha banda, varias edicións do Plan de plurilingüismo na docencia con compensación económica, o apoio lingüístico e a tradución de materiais ao persoal docente fixeron posible lanzar o programa piloto que está a desenvolver a Facultade de Química. Neste centro aprobaron en Xunta de Facultade un documento que recolle o compromiso explícito por parte dos membros do seu cadro de persoal docente para impartiren un terzo da docencia en cada unha das linguas xa mencionadas¹.

No contexto da sociedade do coñecemento, asegurar a calidade na formación nos diferentes estudos ofrecidos formúlase como un dos grandes retos, e neste marco global é onde aparece a necesidade da formación titulados competentes desde o punto de vista lingüístico. A utilización do galego non é cuestionable, posto que ademais de

¹ Ata o momento da aprobación do referido programa en Xunta de Facultade da Facultade Química, non había ningún membro do seu persoal docente que participase no Plan de plurilingüismo na docencia. Desde entón, o uso do galego é dun 30%, o do castelán dun 40% e o do inglés dun 30%.

ser a lingua propia da Universidade de Vigo segundo consta nos seus Estatutos, é imprescindible para unha mellor integración do estudantado na sociedade en que estamos presentes e para lles darmos un servizo o máis completo posible aos nosos potenciais clientes.

Ademais, de termos en conta que o recente Decreto 124/2007 indica no seu artigo 14 que ao remate do ensino obrigatorio se garantirá a igualdade das competencias lingüísticas nos dous idiomas oficiais, cómpre fornecerlle ao noso estudantado universitario aquelas que poidan necesitar, neste caso, de escoller a docencia no ensino secundario como unha das opcións laborais futuras. O uso combinado do galego e o español permite ter unha importante vantaxe competitiva, ao dispoñer de capacidade de comunicación asemade con todos os países lusófonos e hispanófonos. A necesidade de aprendizaxe do inglés vén dada, entre outras cousas, polo uso desta lingua para boa parte das referencias bibliográficas (especialmente dos campos científico técnico e xurídico social) e por ser a lingua franca nun momento como o actual en que a mobilidade de profesionais e investigadores é cada vez maior.

O feito de dispormos dun centro que asumise desenvolver unha experiencia piloto como a sinalada fixo posible que nos orzamentos do ano 2009 aparecese unha nova liña de traballo: o contrato-programa con todos os centros da Universidade de Vigo que o desexaren para ampliarmos esta experiencia a toda a institución. Trátase dun paso moi importante no que se refire ao plurilingüismo e, en particular, á normalización lingüística na Universidade de Vigo. Así mesmo, na nosa opinión, este novo programa conta cunha vantaxe fundamental: tamén involucra a Vicerreitoría de Innovación e Calidade, de xeito que serán máis os actores implicados na normalización, en particular a área de goberno que ten delegadas as competencias en calidade na Universidade de Vigo.

Nesta iniciativa pioneira, os centros comprométense a actuar en dúas fases:

1. Etapa de aprendizaxe das linguas e das terminoloxías científicas concretas. Corresponde aos dous primeiros anos de estadía no centro. Dedicarase á familiarización do alumnado coa lingua inglesa, en todos os seus niveis, ao tempo que se afonda no coñecemento do galego no nivel científico-técnico. Nesta etapa o desenvolvemento de habilidades lingüísticas debe ser integrada no referente ás competencias orais e escritas. No relativo á lingua inglesa, preténdese garantir que todo o estudantado acadade un nivel B2, e acompañalo co uso paulatino de material escrito nesa lingua e a realización de actividades en que se fale inglés, obviamente sen grandes complexidades. En paralelo, as actividades docentes favorecerán un maior coñecemento do galego e do castelán a todos os niveis.

2. Etapa de inmersión (en contexto). Corresponde ao terceiro ano e posteriores de estadía no centro. Nesta etapa, a exposición ao inglés xa sería algo máis sistemática e frecuente, con parte da docencia dos últimos cursos (sobre o 25-30%) nesa lingua, o cal xa suporía utilizar o idioma á hora de interactuar oralmente co profesorado e o resto do alumnado, de redactar traballos etc. Igualmente, neste período o estudantado terá que empregar xa dentro das marxes do 25-40% o galego e o castelán de xeito habitual.

Ao mesmo tempo, esta importante aposta institucional para chegarmos a formar titulados competentes en tres linguas necesita un apoio terminolóxico, unha situación detectada por un dos autores do presente traballo durante a elaboración dun manual para o seu alumnado. Nesta liña, nos últimos anos realizouse un intensísimo esforzo para axudar o persoal docente que participaba no Plan de plurilingüismo na docencia, con vistas a lle ofrecer todas as facilidades posibles. Non podemos deixar de comentar que se realizou a tradución e/ou revisión de case 250 000 páxinas de materiais de aula de case todas as titulacións.

Ademais, desde a ANL (ben nesta lexislatura, ben na anterior baixo a dirección do profesor Anxo Lorenzo Suárez) editáronse diversos glosarios terminolóxicos de distintos campos do saber. Na actualidade están todos esgotados, mais foron reeditados en CD/DVD e tamén colgados na páxina web da ANL. Tamén se editaron distintos libros e manuais en formato plurilingüe, materiais para a docencia, guías científicas etc. que supoñen dispor xa dun número importante de recursos para poder apostarmos polo contrato-programa de plurilingüismo coa base sólida do traballo anterior.

Ora ben, quixeramos aproveitar este artigo para deixar constancia igualmente de cuestións que ficaron sen facer na lexislatura. Como institución nova, atrevida, plural e innovadora, a Universidade de Vigo conta con distintas ferramentas para o estudantado e os procesos de ensino-aprendizaxe na vangarda das tecnoloxías. Un dos grandes retos que aínda non demos abordado foi a tradución ao galego de todos os materiais docentes que o noso profesorado deixa ao dispor do estudantado en diversas linguas (fundamentalmente castelán e inglés) nas plataformas de aprendizaxe virtual con que contamos.

Sabemos que isto requiriría unha cantidade importante de recursos orzamentarios e profesionais, e que cumpriría un labor constante de tradución dos novos materiais ou revisión e modificación dos vellos periodicamente, mais tamén sabemos que sería un enorme avance para a normalización da lingua galega no eido universitario. Outro dos retos será a tradución e exposición (en liña, en CD/DVD ou formato libro) dos

manuais universitarios de maior uso, acción que comezou timidamente este ano mediante un acordo entre as tres universidades e a Secretaría Xeral de Política Lingüística.

2.2. A formación permanente do PDI e do PAS

En paralelo ou previamente á liña de acción indicada no punto anterior, a ANL convoca anualmente cursos de lingua galega para o PDI e o PAS. Todos os cursos son abertos ao público en xeral, de maneira que temos persoas matriculadas procedentes da docencia de ensino secundario, da empresa privada, doutras administracións etc. Nos cursos de lingua (níveis inicial e medio, o que hoxe serían CELGA 1, 3 e 4), cursos de lingua oral, de linguaxe administrativa, de linguaxes científico-técnicas e de redacción de textos, tivemos desde o ano 2005 ata a actualidade máis de 1800 estudantes. Canto aos cursos de extensión cultural (lingua e cultura galegas para estudantado e profesorado de intercambio) desde o ano 2005 tivemos 127 estudantes. O Plan de plurilingüismo na docencia vainos obrigar, ademais, a facer un seguimento practicamente *ad personam* do profesorado implicado na docencia en galego, con cursos específicos para grupos pequenos de expresión e corrección orais, terminoloxías concretas, traducións de materiais de aula etc. Estamos preparados para o reto.

Na liña de poder desenvolver do mellor xeito posible outro dos ámbitos da competencia da Vicerreitoría de Relacións Institucionais como é o Gabinete de Prensa, no ano 2008 a Universidade de Vigo publicou o libro *Traballo xornalístico na Universidade de Vigo: pautas para un correcto uso da lingua*, que permitiu afianzar a institución á vangarda da comunicación social. Baseándonos xustamente nesta publicación, e en colaboración coa Xerencia da Universidade de Vigo, impartímoslle ao PAS cursos de linguaxes especializadas, normas de estilo e actualización lingüística.

2.3. Axudas á investigación

Alén do anterior, debemos reclamar e defender o uso da lingua galega tamén no campo investigador, o que sen dúbida nos permitirá avanzar tamén en distintas cuestións terminolóxicas e facerlle fronte a tanta dificultade como aínda atopamos. Neste sentido, desde a Universidade de Vigo convocamos anualmente axudas á realización en galego de proxectos fin de carreira, memorias de licenciatura, traballos de doutoramento e teses de doutoramento, con máis de 150 axudas concedidas no último ano en todos os ámbitos de coñecemento.

Cómpre salientarmos a gran cantidade de proxectos de fin de carreira e memorias que nos chegan desde as facultades e que abranguen todos os ámbitos de coñecemento, en particular e con especial forza do ámbito científico e do ámbito tecnolóxico. Onde temos escasa incidencia é nas teses de doutoramento, fundamentalmente porque a moitos doutorandos se lles recomenda que, ante a presenza no tribunal da tese de persoas vindas de universidades españolas e estranxeiras, e contando cunha posible publicación total ou parcial, éelles máis «conveniente» a redacción da tese en castelán ou inglés. Aínda temos que facer bastante traballo para rematar con estes prexuízos.

3. Dinamización interna con proxección externa

A dinamización lingüística nunha universidade non debe cingirse unicamente á galeguización dos campos académico e administrativo, núcleo duro da nosa actividade, senón que debe abranguer, así mesmo, outras accións non menos interesantes que prestixien e potencien o orgullo de usarmos conscientemente a lingua e que presentamos deseguido.

3.1. Premios e concursos

Desde a posta en marcha da ANL na Universidade de Vigo véñse convocando anualmente un premio de narrativa curta, poesía e tradución que xa vai pola súa XIV edición. Os traballos premiados edítanse anualmente nun volume cofinanciado por Edicións Xerais.

Lonxe de parecer unha actividade lúdica, este premio, a que se poden presentar alumnado, profesorado e PAS, é un alcouve de creadores e tradutores de primeira magnitude para o noso sistema literario e cultural. Moitos dos alumnos e das alumnas premiados son hoxe voces emerxentes da literatura nova que se fai no país (Xabier Xil Xardón, recente gañador do certame Eusebio Lorenzo Baleirón; Silvia Penas, Isaac Xubín, Iago Castro...) e a maioría das persoas gañadoras do premio de tradución xa teñen publicada literatura traducida ao galego das máis diversas linguas: inglés, francés, alemán, hebreo, serbocroata, húngaro, checo, árabe, xaponés... Nomes como Jairo Dorado, Moncho Iglesias etc. son hoxe os de tradutores que prestixian e normalizan o panorama do libro en galego. Estas e outras moitas persoas tituladas na Universidade de Vigo comezaron gañando este concurso.

Alén disto, a Universidade de Vigo é parceira, coas outras dúas universidades galegas, na convocatoria do Premio Luísa Villalta a Artigos e Iniciativas Normalizadoras, que está absolutamente afianzado no panorama lingüístico do país.

3.2. Edición de materiais impresos

Ademais dos denominados por excelencia materiais impresos de normalización (dicionarios terminolóxicos, glosarios multilingües científico-técnicos, normas de estilo, propostas neolóxicas etc.) dúas son as accións normalizadoras novidosas da ANL concretadas en materiais impresos de maneira regular:

- a) A colección *Olga*, concibida en 2007, de textos do galego exterior para serviren de manuais nos centros de ensino das franxas exteriores de lingua galega e, de igual maneira, como ferramenta de difusión no interior da ignorada literatura escrita na nosa lingua fóra da actual fronteira administrativa galega. Así, xa saíron en 2007 dúas edicións de *Évos un amaicer guapo. Aproximación á poesía en lingua galega do Principado de Asturias*, de Xoán Babarro, e unha en 2008 *d'A herdade que nós temos. Historia e escolma da prosa en galego do Eo Navia*, de Suso F. Acevedo. Está no prelo o terceiro pé da literatura eonaviega: *O teatro en galego na terra Eo-Navia*, de Rita Bugallo e temos en preparación (sairán entre 2009 e 2010) unha serie de manuais sobre poesía, prosa e teatro en galego do Bierzo, As Portelas e o Val do Ellas.
- b) En sinerxía co coñecemento e difusión que fai a Universidade de Vigo do noso patrimonio inmaterial desde o Proxecto Ronsel, a ANL promove tamén os *Cadernos de Toponimia*, que comezaron en 2008 coa publicación da *Toponimia do Val do Fragoso. I Coia*, de Iván Sestai, e continuará coa *Toponimia do Val do Fragoso. II Lavadores e III Beade*, que xa están no prelo, de Iván Sestai e Gonzalo Navaza respectivamente. Estes cadernos fanse en colaboración co Servizo de Normalización Lingüística do Concello de Vigo e supoñen o levantamento microtoponímico máis exhaustivo que se coñece das dezasete parroquias viguesas. O obxectivo non é só o estudo lingüístico e a difusión entre a veciñanza do patrimonio toponímico, senón que é tamén sociopolítico, pois así pode evitarse que moitos microtopónimos desaparezan aproveitándoos para as denominacións de novas rúas, novos edificios, novas prazas etc. consonte o acordo municipal do ano 2000, baixo o goberno do alcalde Lois Pérez Castrillo, ata agora só parcialmente cumprido.

En paralelo a este estudo e á difusión da toponimia de Vigo, e por pedimento do Concello de Lubián, tamén se levantou toda a microtoponimia dos concellos de Lubián e Hermisende, nas Portelas de Zamora, para solicitaren os concellos da Xunta de Castela e León a súa fixación e oficialización plena coas formas autóctonas galegas. O estudo toponímico e a cartografía normalizada destes dous concellos zamoranos será publicada neste ano 2009. O concello portelao veciño de Pías entrará proximamente nesta avinza e, deste xeito, podería producirse un irmandamento entre A Coruña, microtopónimo das Pías, e a cidade da Coruña.

3.3. A Cátedra Ramiro Illa Couto de promoción do galego no exterior

A Cátedra Ramiro Illa Couto naceu no ano 2005 para promover o galego alén das nosas actuais fronteiras administrativas por medio dunha dupla vía: a promoción do galego en universidades e centros de investigación estranxeiros, preferentemente onde non existan lectorados nin centros de estudos galegos; e a promoción do galego nos territorios de lingua e cultura galegas que non pertencen administrativamente a Galicia.

- a) Mediante as axudas da Cátedra Ramiro Illa Couto, ao longo destes anos investigadores da Universidade de Vigo visitaron as universidades de La Habana, Salvador de Bahía, Pequín, Xangai, Bucuresti, Novi Sad, Beograd, Ereván, Bethelém (Belén), Xerusalem etc. Alí impartiron aulas sobre aspectos importantes da nosa cultura (literatura, historia recente, medios de comunicación, sociolingüística etc.) e asentaron os primeiros contactos para a formalización de convenios de cooperación e o establecemento futuro de núcleos de estudos galegos.
- b) Para a promoción da nosa lingua en determinadas comarcas estremeiras fóra do territorio administrativo galego, onde o seu emprego é habitual mais aínda non cooficial, creouse no ano 2005 a Escola de Formación Permanente Fermín Penzol que xa celebrou distintas edicións en Ribadeo (I), Vilafranca-Cacabelos (II), Lubián-Hermisende (III) e Ribadeo Castropol (IV), coa asistencia de máis de 300 participantes e a intervención de numerosos especialistas en diversos aspectos culturais da Galicia interior e da Galicia exterior (lingua, literatura, música, etnografía, patrimonio inmaterial, arquitectura, artes visuais etc.).

Así mesmo, desde a ANL e en colaboración cos concellos de Lubián e Hermisende, puxéronse en marcha as bianuais Xeiras de Lingua e Cultura Galegas nas Portelas, que van pola segunda edición (2005 e 2007) e que como logros prácticos conseguiron a introdución da materia de Lingua Galega no colexio Tuela-Bibeí (As Portelas de Zamora) no curso 2006-2007 e a posta en marcha dun curso permanente de galego no IES Valverde de Lucerna, da Pobra de Seabra, dentro do Seminario de Xeografía e Historia²; tamén cómpre salientar a inauguración da Sección de Lingua Galega dentro da biblioteca deste instituto e a celebración desde o 2007 neste centro do Día das Letras Galegas.

² Quixeramos neste punto facer unha especial mención ao traballo que desenvolve un profesor galego de Xeografía do dito centro, quen imparte un curso permanente de galego en horario extraescolar. Entendemos que será a base para que no futuro se imparta Lingua Galega como materia optativa, segundo o convenio asinado entre a Xunta de Castela e León e a Xunta de Galicia, e que rexe con certa normalidade no Bierzo.

En xullo de 2007, en colaboración coa Universidade de Estremadura, organizouse en San Martiño de Trebello (Val do Ellas, Cáceres) un curso de verán sobre as falas galegas de Estremadura, coa asistencia de 80 persoas entre participantes e relatores. A repercusión mediática deste curso foi grande, pois foi inaugurado polo vicepresidente da Xunta de Galicia, Anxo Quintana, e polos alcaldes dos tres concellos galegófonos estremeños.

3.4. Campañas de normalización

Tres son as campañas de normalización que leva a cabo nestes momentos a Universidade de Vigo: unha dirixida a combater o cancro da desinformación sobre os efectos beneficiosos do plurilingüismo no sistema educativo; outra destinada á información para a regaleguización onomástica; e a terceira, de moita menos proxección, mais igualmente efectiva, trata de informar sobre as actividades e servizos que a ANL lle ofrece á comunidade universitaria e que, en moitos casos, a xente descoñece.

- a) *Europa é plurilingüe. Quen sabe galego sabe máis.* Con este claro e sinxelo lema iniciamos unha campaña de información sobre o Decreto 124/2007 en parzaría cos departamentos de educación e normalización dos concellos de Vigo, Pontevedra e Ourense. Para iso deseñamos unha páxina web (o seu enderezo é <<http://webs.uvigo.es/plurilinguismo>>) con diversos contidos: información sobre o significado e os beneficios da educación plurilingüe, o texto do Decreto, carteis, folletos informativos, dípticos etc. que calquera persoa ou entidade podería descargar e distribuír.

Esta campaña está aberta a outras institucións que desexaren sumarse, e neste sentido contamos tamén coa axuda decidida das outras dúas universidades galegas, que fixeron seus os contidos da campaña e os distribuíron; cos tres concellos inicialmente parceiros, que distribuíron non menos de 50 000 trípticos, 30 000 folletos e 10 000 carteis entre alumnado, profesorado e PAS dos centros de cadanseu termo municipal; e coa axuda de numerosas asociacións, concellos, ENL de centros, entidades, particulares etc. de todo o país que baixaron e distribuíron os materiais. Os concellos parceiros organizaron, así mesmo, charlas con ANPA e profesorado que foron impartidas por especialistas en sociolingüística da Universidade de Vigo e que permitiron darlle coñecer ao público en xeral a realidade do dito decreto a través de doutores obxectivos.

Por outra banda, cabe mencionarmos que na liña do plurilingüismo e o contexto social actual, a Universidade de Vigo imparte desde o ano 2008 cursos iniciáticos de todas as linguas que son oficiais no Estado: castelán, éuscaro, catalán e galego.

- b) *O teu nome...coma ti. Chámate con xeito*. Esta foi unha campaña dirixida inicialmente á comunidade universitaria, mais con forte repercursión mediática mesmo a nivel estatal. Tratouse de informar sobre o proceso histórico de deturpación da onomástica persoal galega e de como se podería regaleguizar o alterado. Para isto deseñouse unha páxina web formativa e asemade divertida (co enderezo <<http://www.chamateconxeito.com>>), que contiña todo tipo de informacións, unha base de datos (aumentable) de 1400 apelidos e 2000 nomes galegos, impresos para solicitar a galeguización da onomástica persoal, informacións variadas sobre distribución xeográfica dos apelidos, as súas orixes etc. O máis impactante da web é o simulador de nomes e apelidos. Calquera persoa pode introducir o nome e o simulador dálle a forma correcta en galego e a forma correcta en castelán; así, un Manuel Seijo Amoedo sabería que o seu nome sería con xeito en galego Manuel Seixo Amoedo e en castelán Manuel Guijarro Alisedo. A partir deste coñecemento, que a persoa elixa chamarse ou non con xeito.

A campaña tivo en escasamente dous meses case 100 000 simulacións o que dá idea do seu éxito. A promoción da campaña fíxose tamén mediante a repartición polas facultades de materiais diversos: xornal de campaña, dípticos, camisetas, bolígrafos, alfombras para o rato, chisqueiros, carteis, bolsas de cartón, adhesivos e mandís e gardamanteis (estes últimos nas cafeterías e comedores dos centros). En xaneiro de 2009 faremos unha nova repartición de materiais, pois a maioría dos soportes están esgotados.

No correo da campaña recibimos moitas felicitacións pola iniciativa e case 300 consultas sobre diversas formas onomásticas. Tamén tivemos que solicitarlles a diversos expertos máis de 50 informes sobre as formas correctas.

- c) *Dálle uso á lingua. Úsaa máis para usala mellor*. Trátase dunha campaña máis doméstica, dirixida especialmente –malia que non unicamente– ao profesorado e ao PAS da Universidade de Vigo. Esta campaña, cuxo obxecto é dar a coñecer a ANL, consiste na repartición de diverso material (camisetas, calendarios de mesa, clips metálicos planos, lapis USB, trípticos, *post-it*, rotuladores reflectantes, caixiñas metálicas de caramelos etc.) co anagrama da ANL e o lema principal da campaña. Detectamos que bastante persoal da Universidade de Vigo non coñecía todos os servizos que lle pode ofrecer a ANL e, en ocasións, había mesmo quen descoñecía a existencia da ANL e solucionaba as súas dúbidas terminolóxicas nos servizos de normalización de concellos. Esta campaña vai destinada a informar dos servizos gratuítos, o asesoramento que ofrecemos e as actividades que dinamización que desenvolvemos.

Quixeramos aproveitar estas páxinas para avanzar tamén algunha liña de acción que pretendemos desenvolver no futuro e que, ao igual que as xa mencionadas, tentare-

mos que sexa participativa. Así, a mediados de febreiro de 2009 sairá unha campaña de difusión interna das actividades desenvolvidas e das axudas que a ANL lle ofrece á comunidade universitaria, sobre todo orientada aos campus de Pontevedra e Ourense, que incluírá un concurso de finais de minirrelatos inducidos (danse catro liñas e as persoas concursantes deben crear as catro liñas finais) co tema do uso práctico da lingua. Entre os participantes sortearanse 400 unidades USB de 4 Gb e o mellor relato será premiado cun computador portátil.

4. Ramo

Independentemente das moitas e moi agresivas ou moi amables ou moi simpáticas campañas que poidamos levar a cabo, independentemente dos concursos, edicións, promocións exteriores, axudas á investigación ou cursos de formación lingüística do máis variado, que si poden contribuír grandemente ao prestixio e uso do noso idioma, a extensión do galego na Universidade de Vigo pasará dunha maneira decisiva por que se atenda en breve e en paralelo unha serie de aspectos como os que fomos describindo ao longo deste artigo.

Con todo, a universidade non é unha illa e non pode abstraerse da situación social xeral da lingua. Prestixiar a lingua galega na universidade pode axudala moito no ensino non universitario, na empresa, na administración, na xustiza etc., mais só en sintonía cunha decidida acción social e gubernamental que aposte pola súa normalidade en todos os campos da vida diaria.